

Pesem le tamo slišati ni,
Kjer poštenih ni ljudi!

Ta resnica, povsod spoznana, je napravila nekatere prijatle domačega petja, da so složili 6 cekinov, ktere hočejo v zahvalo podati tistemu, ki zloži krasni pesmi Koseskovi „Kdo je mar?“ najlepši napev. Drugo pot, ko bomo razpisali na gospode skladatelje (kompoziterje) dotični oklic, bodemo več o tem povedali, kako naj bi se doveršil ta namen; danes le toliko povemo, da bojo za razsodbo zloženih pesem naprošeni v muziki zvedeni mojstri presodili, kateri pesmi gré predstvo in častno darilo, in da se bo potem slavna tukajšna pevska družba naprosila, koncert napraviti, v katerem se bo zraven drugih domačih pesem ta pesem pervikrat očitno pela. Kar bi se čez koncertne stroške skupilo, naj bi se obrnilo spet za razpis drugih pesem.

To je ob kratkem rečeno namen gori omenjenih prijatlov muzike, kateri ne želé družega kot mnogim lepim pesmam, ki jih že imamo, še pridobiti več sestric, da bi razveseljevale naše serce in da bi se zbudila ljubezen do skladanja pesem v vseh tistih, katerim je podeljen lepi dar te umetnosti. Ker se od več strani sliši očitjanje, da se zmiraj in zmiraj v besedah (koncertih) prepevajo le ene in ravno tiste že preveč izpete pesmi, bi se po ti poti odvernili ona ne ravno krivična zabavljica, ker bi se potem v takih koncertih, v katerih bi se pervikrat pela taka s častnim darilom poslavljena pesem, pridjalo lahko še več družih pesem, ktere dosihmal še niso bile očitno popevane, čeravno so tudi lepe in očitnega petja vredne. Tako bi se lahko večkrat napravil kakošen koncert zgolj novih pesem, ktere ga bo rad prišel poslušat vsak prijatelj muzike kakoršnega koli naroda, zakaj muzika je glas nebeški, kateri ni vezan na besedo, ampak je razumljiv vsakemu sercu.

To sporočilo so nam dali oni gospodje, ki so zložili gori omenjeno prvo darilo, in so vredništvo naprosili, naj bi oklicalo ta njih namen po „Novicah“, ker se je nadjati, da se bo v slovenskih okrajnah še več domoljubov in prijatlov muzike našlo, ki bojo radi kak goldinarček darovali, da se osnova še za več pesem takih počastnic. In ker vemo, da to povabilo ne bo glas vpijočega v puščavi, se radi obrnemo do vseh, katerim je napredek domačega umetnijstva pri sercu, — do vseh, kateri radi podpirajo vse, kar je lepo in dobro, — do vseh, ki cenijo muziko, ko zlati dar, in radi poslušajo njih mile glase: naj priveržejo blagemu namenu, kolikor jim je drago. Če več dobimo, več razpisov moremo napraviti. To pa že naprej povemo, da se bojo izbirale za napeve le čedne pesmi in take, ki imajo že same po sebi pesniško vrednost; tudi se bo gledalo na to, da bojo pesmi mnogoverstnega zapopadka.

In tako sklenemo to oznanilo in povabilo, pristavljaje le še to, da doneski za razpis omenjenih napevov se morejo pošiljati vredništvu „Novic“. Razpis napeva k pesmi „Kdo je mar?“ se bo tedaj še toliko časa odložil, da se naberejo darila še za kake dve pesmi in se potem morejo razpisati počastnice (Ehrenpreise) za tri napeve ob enem.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Dunajska banka opominja, da stareji bankovci (konvencijnega dnarja) po 1, 2, 5, 10, 50, 100 in 1000 gld. se še do 30. dneva prihodnjega mesca zamenjujejo za nove ali za plačila jemljejo v banknih kasah ali pri podružnicah banknih kas po vseh velikih mestih našega cesarstva. Dosihmal je še blizo za 30 milijonov gold. teh bankovcov med ljudstvom. Od 1. maja do 31. julija se bojo jemali le samo v banknih kasah na Dunaji.

— Po cesarskem sklepu se imajo premije za konje, kakor smo jih imeli po vseh deželah poslednje 3 leta, spet deliti do leta 1865. Za vse dežele našega cesarstva je določeno 364 premij z 2750 cekini. Za konje, ki se v ja-

hanji najhitrejši skažejo (na Dunaji, v Peštu in Pardubicu) je določeno 6700 cekinov vsako leto.

— Gospod minister Bruk je koroškim poslancom, ki so šli na Dunaj zavolj železnice, obljubil, da za letošnje leto je določeno 1,200.000 frankov za zidanje koroške železnice; in da bo železnica do Celovca leta 1862, do Beljaka pa do 1863 dodelana.

— Dolgo časa se govori od novega z loterijo sklenjenega posojila, ki ga misli naša vlada najeti. Vsaki dan — pravijo nekteri časniki — se more pričakovati oklic tega zajema; al kako bo, še nobeden ne vé.

— Kakor „Oester. Zeitung“ pripoveduje, je tudi nova ustava za protestante v nemško-slovanskih deželah v osnovi že gotova; napravljena bo po enakih pravilih, kakor jih je patent od 1. sept. l. l. za ogerske protestante določil. Nje višja gosposka pod imenom „c. k. višja cerkvena oblast-nija“ bo cesarju in vesoljni protestantiški občini odgovorna.

— Sliši se, da se bo državno svetovavstvo pomnožilo in da bojo va-nj poklicani cesarjeviči (cesarski princi), dostojniki in pa poslanci iz deželnih namestnij vseh 18 dežel našega cesarstva, katerih bo 40, tako, da bo namestnija vsake dežele 3 take može cesarju nasvetovala, izmed katerih treh se bo potem eden v zbor državnih svetovavcov izvolil. Od časa do časa bo — kakor ta govornica pravi — cesar ta državni zbor poklical, da bo določeval državne stroške in dohodke, pretresal osnovo novih postav in presojeval prošnje in vošila deželnih namestnij. Pervi taki državni zbor se pričakuje že prihodnje mesce.

— Presvitla cesarica je revnim Horvatom in Slavoncom podarila 2000 gld; ravno toliko tudi nadvojvoda Franc Karol.

— 120 katoliških škofov iz Avstrije, Nemčije, Anglije, Belgije, Irskega, Škocije, Holandije in Švajce je skupaj podpisalo pismo, v katerem se potegujejo za posvetno oblast papeževo in h koncu pravijo: „Vzdigovaje glas pred celo Evropo za ohranjenje papeževih vladnih pravic, branimo tudi cerkev in svete zadeve 200 milijonov katoličanov“.

— „Volksfreund“ piše, da letos ne bo nič s potovanjem v Jeruzalem, ker se je premalo romarjev oglasilo.

— Od visokega „Štefanovega turna“ je že skor vsak kaj slišal; kdor na Dunaj pride, gré najpred tega starega velikana gledat, ki je 400 let ponosno svojo glavo molil pod nebo. Leta 1840 so mu mogli velik del verha vzeti, zato, ker se je staro zidovje drobiti začelo in se bati bilo, da bi se nenadoma ne prekucnil doli. Zidano glavo so mu nadomestili s železno, s katero so imeli sila dolgo opravi, in je morebiti sama toliko stroškov prizadjala ko nekdanji celi turn, od ktere so ogerski poslanci cesarju Frideriku III. rekli, da je bil dražji (400.000 gold. je veljal) kot marsiktero kraljestvo. Al železna glava ga ni 20 let terpela; treba jo je, da se ne zgodi kaka nesreča, nadomestiti z novo, in nedavnej je sklenila komisija, da se spet iz kamna napravi verh mogočnega zvonika, kar bo dunajskemu mestu silne stroške prizadjalo.

— V mesnicah predmestja Gumpendorf so te dni zapazili spet pri 2 volih govejo kugo; iznova bo tedaj treba vseh postavnih naprav, da se zatara huda morivka.

— Nek magdeburšk časnik je izrajtal, da je sedaj okoli 4 milijone in 232.470 judov (židov) na svetu.

Iz Verone 27. febr. Te dni je tukajšna policija zasačila nekega sardinskega razposlanca, ki je za kmeta oblečen ogledaval in obrisaval terdnjavo S. Massimo; našli so pri njemu veliko dnarja in puntarske pisma.

Iz Českega. „Česka zgodovina“ Fr. Palacki-ga se izdaja sedaj na Rusovskem v dvojni prestavi. Tudi v poljskem jeziku bo prišla na svetlo od Fr. Matejka. Poslednji del v nemškem jeziku, ki pride na stroške českih deželnih stanov na svetlo, bo kmali zagledal beli dan.

Iz Tirolskega. Iz Inšpruka. Pri nas so zginile

sreberne šestice tako, da si ljudje pri menjavi bankovcev morajo skor samo s krajcarji pomagati. Ker se je govorilo, da jih ptujci nakupujejo z navdalkom po 8 gold. na 100 in še več, je gosposka to reč oestro preiskala, pa ni najdla, da bi res bilo, kar se je govorilo. Sum tedaj leti bolj na domače, da so začeli skrivati šestice, ko je začel nadavek srebra tlačiti bankovce.

Iz Istrije. Ker je letos tukaj revšina velika, so dovolili cesar, da se 25.000 gold. iz državne kase razdeli najpotrebnišim prebivavcom.

Iz Dalmacije. Iz Kotor se piše „Srb. Dnev.“, da je ondašnja mestnjanka gospa Ivana udova Vuka Martinovića pred nekoliko mesci podarila ljudski srbski šoli v Kotoru 3400 gold. srebra, s katerim darom je zagotovljen obstanek imenovane šole. Čast in hvala verli gospej pred celim svetom! (Kako je to, da v naših krajih so taki šolski dobrotniki — bele vrane? Vred. Nov.)

Laško. — Ker vse, kar se sedaj kjer koli važnega v Evropi godí, zadeva najbolj le laške homatije, bomo danes vse imenitniše novice, naj so iz Pariza ali Londona, pod tem nadpisom svojim bravcom podali. Iz vsega, kar se zdaj godí, je očitno, da čez 4 ali 5 tednov se ne bo več današnja negotovost vlekla; v prvi polovici prihodnjega mesca pride, če pred ne, sodni dan o laških homatijah. Kako to? utegne prašati ta in uni. Odgovor je lahek. Že je sardinska vlada oklicala ljudstvom tistih dežel, ki so se spuntale zoper svoje prejšnje vladarje, da naj 11. in 12. t. m. še enkrat glas od sebe dajo: ali se hočejo zediniti s Sardinijo ali pa si napraviti samosvojno državo? Da bo velika večina za zedinjenje s Sardinijo, ni po tem, kar se dozda kaže, dvombe več. Na 2. dan aprila pa je že poklican sardinski državni zbor, v kterega bojo prišli poslanci vseh teh dežel, da bojo izgovorili, kaj hočejo, in bojo osnovali „veliko laško državo“. Očitno je, da po tem pride veliki dan, ker ne bo imelo le samo Francozko govoriti, ampak vse druge velike vlade; sedaj se bo določilo, kako in kaj. Al — poreče kdo — cesar Napoleon noče po tem, kar je v državnem zboru 1. dan t. m. govoril in kar je njegov minister Thouvenel 24. febr. v Turin pisal, da bi se Toskana zedinila s Sardinijo, in tudi ne, da bi papeževe dežele kaj več bile kakor le vikarjat sardinski? Res je, da je poslednji čas francozka vlada svoj plajš nekako drugač obrnila po vetru, ki je iz Avstrije, Rusije in Prusije prihajal, ko so te vlade zavergle angleške nasvete, — al to je Napoleon gotovo storil le zato, da bo mogel pozneje reči: „saj sem jez odsvetoval sardinski vladi, naj ne stori tega; če je vendar storila, nisem jez za to odgovoren“. „Francozka vlada ne prevzame nobene odgovornosti za združenje omenjenih dežel s Sardinijo“ — to so najvažniše besede v Thouvenelovem pismu. To so pa le lepe besede, to je le zvijača, ktera pomaga francozki politiki iz zaderge, v ktero se je le na videz zamotala. Cesar Napoleon hoče — to je stokrat rekel — da Sardinija dobi vse te dežele, zato pa hoče za-se Savojo, kakor je očitno rekel v svojem govoru 1. dan t. m. Če bi res bilo, da se francozka vlada zoperstavlja zedinjenju teh dežel, bi bila mogla francozka armada že davnej zapustiti Lombardijo in Sardinijo prepustiti sami sebi. Al tega ni storila. „Al Savoje ne bo dobil Francoz“ — bo rekel ta ali uni — ker ne le angleški poslanci, temuč tudi angleški ministri so že večkrat očitno izgovorili, da tega ne bojo nikakor dovolili, ker „Savoja z Francozko bi bila največja nesreča za svet“. To je res, da Angleži sedaj tako govorijo; ali pa bojo tudi vedno mož beseda? Rekel je sicer cesar Napoleon v državnem zboru, da pravda zavolj Savoje se bo vsem velikim vladam v razsodbo dala. Al cesar Napoleon si je tudi napisal na svojo zastavo, da „njegovo cesarenje je

— mir“ in 1. t. m. je spet rekel, da si prizadeva mir ohraniti. Al koliko je tega res? Čmu se zmiraj bolj za vojsko pripravlja? Da se vojska kuha na Laškem, tega ne skrivajo Sardinci več, ker čedalje večje priprave delajo za njo. Do aprila hočejo z armado zedinjenih dežel vred 180.000 vojakov na nogah imeti, in po najnovejših novicah napravljajo v Milanu 6 magazinov za proviant, v vsakem magazinu za 30.000 mož. Da avstrijska vlada ne more prezreti tega, kar se v nje bližini godí, je gotovo, ker tolike priprave sardinske utegnejo biti kovarstvo zoper njo na Beneškem. Novejši časniki pravijo tudi, da ste se francozka in papeževa vlada popolnoma razderle in da si ne dopisujete več.

Angleško. Princ Albert, kraljičini mož, je 28 febr. sprejel nasvete zastran velike obertnijske razstave, ki ima leta 1862 v Londonu biti. Pred vsem je treba 2,500.000 fl. kapitala za stroške, ki jih bo prizadela razstava.

Serbija. Iz Beligrada. Knezu Milošu, kterega je unidan njegova stara (serčna) bolezen hudo napadla, je sopet odleglo.

Rusovsko. Iz Petrograda. Pred letom je bil izpisan natečaj (konkurs) za narodni spomenik, kteri se ima mesca avgusta 1862 odkriti o priložnosti praznovanja tisučletnega obstanja ruske monarhije. 53 narisov je došlo, pa samo 17 se je našlo vrednih, da so se bolj na tanko pretresali in med temi je bila gosp. M. Mikašnova osnova za najboljšo spoznana. Ona kaže na dvastrukem podnožji steber, na kterem stoji vera, pod njo Rusija, in poleg nje dva angelja. Na simsu (kornizu) gornjega podnožja stojé slike Rurika, Vladimira, Dimitrija, Ivana III., Mihajila Feodorovića in Petra Velikega, kot slike vladarjev, kteri naznačujejo velike periode ruske povestnice. Akademija je odločila gospod Mikašinu 4000 rubeljnov plačila, pa nasvetovala je neke premene, ktere delajo spomenik nekoliko manji, nasproti pa efekt večji.

— Deželni poglavar sibirski in amurski knez Muarviev je dobil od cara na dar 2000 desetín zemlje (okoli 8600 oralov) za svoje velike zasluge.

Pogovori vredništva. Gosp. L. T. pri Št. Fl.: Gospod Dolinarjevih pesem ni več v bukvarnicah dobiti. — Gosp. J. L. v Ž: „Sr. D.“ nam dohaja brez „Sed.“. Poslano smo prejeli.

Kursi na Dunaji

3. marca 1860		v novem denarji.	
Deržavni zajemi ali posojila.		Druge obligacije z lotrijami.	
5% obligacije od leta 1859		Kreditni lozi po g. 100	101.80
v novem dnar. po 100 g. g.	65.25	4 1/2% Teržaški lozi po 100	127.—
5% nar. posojilo odl. 1854	77.10	5% Donavsko-parabrod-	
5% metalike	69.20	ski po g. 100	103.—
4 1/2% „	61.75	Knez Esterhazy. po g. 40	84.—
4% „	54.—	Knez Salmovi po g. 40	38.25
3% „	41.—	Knez Palfyovi po g. 40	39.—
2 1/2% „	35.—	Knez Claryovi po g. 40	37.—
1% „	13.50	Knez St. Genoisovi po g. 40	37.—
Obligacije zemlišn. odkupa.		Knez Windischgrätz. po g. 20	22.50
(po 100 gold.)		Grof Waldsteinovi po g. 20	27.—
5% doljno - avstrijsanske g.	90.—	Grof Keglevičevi po g. 10	16.—
5% ogerske.	72.—	Budimski . . . po g. 40	37.—
5% horvaške in slavonske „	70.75		
5% krajske, štajarske,		Denarji.	
koroške, istrijsanske „	86.—	Cesarske kroneg.	18.20
Deržavni zajemi z lotrijami		Cesarski cekini	6.30
Zajem od leta 1834 po 250	395.—	Napoleondori (20 frankov)	10.62
„ „ „ 1834 petink. „	390.—	Souvraindori	18.30
„ „ „ 1839	126.—	Ruski imperiali	10.85
„ „ „ 1839 petink. „	120.—	Pruski Fridrikdori	11.34
4% narodni od leta 1854	106.—	Angleški souvaindori	13.30
Dohodkine oblig. iz Komo	16.25	Louisdori (nemški)	10.80
		Srebro (ažijo)	31.75